

Στους δρόμους της σύγχυσης...

Κριτική θεάτρου για την μουσική παράσταση του ΔΗΠΕΘΕ Πάτρας

Το ρηχό και αβαθές δραματουργικό μέρος έκανε τον Γιάννη Μπέζο μη πιστικό υποκριτικό

Πώς να χωρέσει η ιστορία ενός ζωντανού μύθου, όπως είναι ο κορυφαίος συνθέτης μας Μίκης Θεοδωράκης, που έχει διαγράψει μια πορεία παράλληλη προς τη σύγχρονη ιστορία αυτού του τόπου, στα χρονικά πλαίσια μιας παράστασης;

Το ερώτημα ρητορικό και η απάντηση αυτονόητη. Πώς να ξεδιπλώσεις την πληθωρική του παρουσία ως καλλιτέχνη αλλά και ως αγωνιστή της ελευθερίας και της ειρήνης; Πώς να καταγράψεις το πολυδιάστατο της δημιουργίας του αλλά και της συμβολής του στο κοινά;

Το ΔΗ.Π.Ε.Θ.Ε. Πάτρας τόλμησε βεβαίως αυτό το εγχείρημα με καλές προθέσεις και με φιλόδοξο όραμα, φοβάμαι όμως με πενιχρό αποτέλεσμα. Το εύρος και το σφρίγος της προσωπικότητας του συνθέτη φάνηκε πως δεν βολεύεται στα περιχαρακωμένα όρια μιας παράστασης, που συχνά πυκνά άφηνε ένα αίσθημα ελλείμματος τόσο ως προς τη σύλληψή της όσο και στη σκηνική της πραγμάτωση.

Γεγονότα όπως η Μικρασιατική καταστροφή, η γερμανική κατοχή και η α-

ντίσταση ο τραυματικών εμπειριών εμφύλιος, τα Ιουλιανά και η επιβολή της ξενοκίνητης δικτατορίας του '67, η μεταπολίτευση που συνδέθηκαν με την γέννηση, την άνδρωση, την πολιτική και καλλιτεχνική ωρίμανση του μεγάλου δημιουργού και παράλληλα με την σύγχρονη ιστορική περιπέτεια του τόπου μας λιγόστεψαν σε βάρος, εξ αιτίας ενός αδύναμου αφηγηματικού μέρους, που δεν κατόρθωνε να προσδιορίσει το βαθύ-

τερο στίγμα του καλλιτέχνη και της εποχής του, της ιστορίας μέσα στην ιστορία.

Αλλά και το δραματουργικό μέρος της παράστασης ρηχό και ανεργάτιστο με διαλόγους ισχνούς και ενίοτε αδιάφορους δεν άφηνε περιθώρια για τη δημιουργία δραματικής έντασης, εξανεμίζοντας την όποια πρόθεση των συντελεστών να προσλάβει η παράσταση θεατρική διάσταση. Η Κάκια Ιγερινού, που είχε την επιμέλεια των κει-

μένων δεν ήταν σίγουρα στην καλύτερη στιγμή της.

Οι δρόμοι που επέλεξε ο Θέμης Μουμουλίδης για την σκηνοθετική σύνθεση της παράστασης, ο μουσικός και ο χορευτικός από τη μία, ο αφηγηματικός και διαλογικός από την άλλη, αν και παρέπεμπαν σ' ένα πολυεπίπεδο θέαμα και ακρόαμα δεν λειτούργησαν με την ίδια αποτελεσματικότητα.

Η κυριαρχία του μουσικού μέρους ανέδειξε με επιτυχία σε περιορισμένη κλίμακα την επική διάσταση της μουσικής του Θεοδωράκη και σε πιο εκτεταμένη την λιγότερο γνωστή και ίσως υποτιμημένη λυρική - ερωτική διάσταση της δημιουργίας του, εκφραστικό όργανο το διαυγές μέταλλο της φωνής του Κώστα Μακεδόντα και την γεμάτη αίσθημα φωνή της Τάνιας Τσανακλίδου πλάι όμως σ' ένα αμήχανο χορευτικό μέρος που κίνησε εν πλήρει συγχύσει η Αποστολία Παπαδαμάκη, παραιοποιώντας παράταιρα ανάμεσα στο χώρο του μιούζικαλ και σ' έναν εμβόλιμο κλασικό τρόπο χορό αλλά και ακουμπώντας πε-

ριστσιακά στη φόρμα του χορού της αρχαίας τραγωδίας, σ' ένα τελικά κινησιολογικό συνονθύλευμα, που υπονόμωσε και ζημίωσε το γνήσια λαϊκό αίσθημα της μουσικής του συνθέτη, που μάταια αποζητούσε τα αντίστοιχα συνωδά χορευτικά στοιχεία.

Το ρηχό και αβαθές εξάλλου του δραματουργικού μέρους υποχρέωσε τον Γιάννη Μπέζο αλλά και την ομάδα των νεαρών ηθοποιών να όχι σε υποκριτική απραξία, τουλάχιστον σε κατ' επιφάνειαν αποστροφές και απευθύνσεις, μη πειστικές και αποτρεπτικές της δημιουργίας θεατρικής ατμόσφαιρας.

Το ενδυματολογικό τοπίο του Κώστα Βελινόπουλου ήταν λιτό αλλά ποια η σκοπιμότητα να ενδυθεί ο υποτιθέμενος χορός βαριά παλτά κάποια στιγμή της παράστασης; Ατυχεστάτη επίσης πρέπει να θεωρηθεί ενδυματολογικά η σκηνή της συνάντησης Σεφέρη - Θεοδωράκη, με τον μεγάλο μας ποιητή να εμφανίζεται ως κομψευόμενος δανδής, που ποτέ δεν υπήρξε.

Εκτιμώ την τόλμη του

εγχειρήματος και συμμερίζομαι την γοητεία της περιπέτειας, που αυτό συνεπάγεται. Φοβάμαι όμως ότι το όραμα του Θέμη Μουμουλίδη, να προσλάβει η παράσταση την αίσθηση σύγχρονης τραγωδίας με τον Χορό να παραπέμπει στην φόρμα του αρχαίου αυτού θεατρικού είδους, παρά τις φιλότιμες προσπάθειες, δεν βρήκε την πραγμάτωσή του. Προσέκρουσε στις Συμπληγάδες των επιμέρους παράταιρων στοιχείων, που ευτυχώς όμως άφησαν να αναπνεύσει άτρωτο τουλάχιστον το μουσικό μέρος.

Υ.Γ. Για την αποκατάσταση της ιστορίας: Η Μεγάλη Ιδέα ως πολιτική φιλοσοφία και πρακτική δεν πεθαίνει το 1919, όπως ακούσθηκε στην παράσταση, βρίσκεται ακόμα σε ακμή αφού ένα έτος μετά υπογράφεται η Συνθήκη των Σεβρών (1920) που αποτελεί το απόλυτο θρίαμβό της. Ο οριστικός ακρωτηριασμός της επέρχεται με την υπογραφή της Συνθήκης της Λωζάνης (1923).

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΚΟΚΚΟΤΑ
Φιλολόγος · Θεατρολόγος